

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca: licarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak: évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.	Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.	Segédszerkesztő: KETSKÉS ELEK.	Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton está. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dobánytársaságban.
--	--	--	---

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

— Nauticus. —

II.

Az állami tisztviselő, ha egy állásra kinevezetik, az állásnak megfelelő rangosztály III. fokozatába lép. Őt év múlva minden kérvényezés, vagy előléptetés nélkül a II. és ismét őt év múlva az első fokozatba. Ez a városi tisztviselőknél nincs meg. Itt megkapja kinevezetésekor a szabályrendeletben megállapított fizetést és kapja, míg vagy elő nem lép, vagy szolgálatától meg nem válik. Idézünk erre egy példát. Az idősebb árvaszéki ülnök, kinek a törvény által előírt jogtudományi képesítése megvan, 30 éve lépett a város szolgálatába 2400 kor. fizetéssel. Ma sincs neki több. A bíróságnál lehetne ez idő szerint rendes körülmények között legalább 6000 kor. fizetése. Vagy nézzük a városi ügyészt, ki szintén 30 éve szolgált és van 2400 kor. fizetése s még lakbéré sincs.

Igaz, hogy magánprakszist folytathat, de aki csak egy küssé is ismerős a város ügyvitelével, tudhatja, hogy 7 nyi dolga van, hogy nagyon gyakran kénytelen: hivatalos órán túl is a város ügyeivel foglalkozni, lévén az árvaszékek is ügyésze. A megyei ügyészek ezidőszereint 5400 kor., tehát 3000 koronával több fizetése van. De ne nézzünk személyeket, bár így a méltánytalanság sokkal szembeülni, hanem tegyünk összehasonlítást városunk fizetési és a megyeiek javadalmazásai között, minden állásnál. Ismételjük, hogy az állásokkal járó javadalmazásokat akarjuk összehasonlítani, az azokat élvezők személyét, mert egyedül ez felel meg az igazságnak, teljesen figyelmen kívül hagyjuk.

Város

Állás	Képesítés	Fizetés Kor.-ban
polgármester	állami vizsga	4800
főkapitány	jogtudomány	4000
főjegyző	üggyévi oklevél	3200
főügyész	üggyévi oklevél	2400
tanácsnok	középszikolai képes.	2800
közig tanácsnok	jogtudomány	
főmenők	mérnöki oklevél	
főszámvevő	államszámveteli v.	
pénztáros	államszámveteli v.	
árvaszéki ülnök	jogtudomány	2400
főorvos	orvos tud. okl.	2000
I. számvevő	államszámveteli v.	2400
II. számvevő	államszámveteli v.	2200
I. aljegyző	államtudomány	2000
alkapitányok	jogvégzettség	
levéltárnok	szakvizsga	2000
segédmérnök	mérnöki oklevél	
I. alszámvevő	államszámveteli v.	2000
II. alszámvevő	államszámveteli v.	1800
ker. orvosok	orvos tud. okl.	800
közgyám	4 középiskola	1600
közig. kiadó	"	
közig. írtató	"	
árvaszéki kiadó	"	
nyilvántartó	"	1400
számfejtők	államszámveteli v.	
szállásmester	4 középiskola	1400
városgazda	"	
kertész	"	
agintézeti gondnok	"	
rendőri írtató-kiadó	"	
járlat kezelő	"	
műszaki segéd	"	
írnokok	"	
rendőrbiztosok	"	
végrehajtók	"	

Magye

Állás	Képesítés	Fizetés Kor.-ban
alispán		I. 8000 II. 7200 III. 6400
főjegyző	jogtudomány	I. 6000 II. 5400 III. 4800
árvaszéki elnök	"	
főszolgabíró	üggyévi oklevél	
főügyész	üggyévi oklevél	I. 4400 II. 4000 III. 3600
főorvos	orvos tud. államtud.	
I. oszt. aljegyző	jogtudomány	I. 3200 II. 2900 III. 2600
főszolgabíró	államtudomány	
árvaszéki ülnökök	szakvizsga	I. 2400 II. 2200 III. 2000
II. oszt. aljegyző	4 középiskola	
I. oszt. szolgabíró	államtudomány	I. 2400 II. 2200 III. 2000
levéltárnok	jogtudomány	
irodaigazgató	orvos tud. oklevél	
III. oszt. aljegyző	4 középiskola	
II. oszt. szolgabíró	"	
árvaszéki fogalmazó	"	
vámegyei alorvos	"	
járásí orvos	"	
levéltári segéd	"	
közgyám	"	
irodatiszt	"	
nyilvántartó	"	
írtató, kiadó	"	
irattáros	"	
szertárnok	"	
írnokok	4 középiskola	I. 1800 II. 1600 III. 1400
lajstromozó	"	
segéd nyilvántartó	"	
irattári segéd	"	
segéd gyám	"	
várnagy	"	
laktanya felügyelő	semmi	I. 1800 II. 1600 III. 1400
könyomda vezető	"	

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARCÁJA.

A beszélő baba históriája.

Irta: **Dr. Minimus.**

A Piazza di Spagna felé ballag Don Checco unokaöccsével. Don Checco agglegény; a rit ferde nyakkendője és kabátjának nyulottnyakú gombjai is sejtetnek. Ha még megengítem, hogy a mellényzebek fölűnően messze esnek egymástól, rögtön kitalálja minden épkézlábeszű olvasó, hogy Don Checco a fejér asztal örömeit illő méltósággal, de a kellő szakértelemmel is méltányolni tudja.

Alamuszi unokaöccse a nevezett és egy kápásra be nem araszolható távolságot, müegytemi tanulmányainak megfelelően hosszúsági és szélességi fokokban szokta kifejezni, de ez nem tartozik ide. Hatalmas szemöldökei alól egy pár oda nem illő kék szem mosolyog bele a világba; arcának további kiegészítő része a torzonborz bajusz és a kutyafejés szivarszipka, melyben örökké ott füstölög az olasz trafik valamelyik előkelő minőségű levegőrontója.

— Nehéz az élet, fiam! — morfondál az

öreg. — A sok éhes ember majd egymást falja föl a betevő falatért való küzelemben. Szaporodunk, hogy majdnem egymást könyököljük ki a világból. Bizony mondom, szomorú véget érsz még éhenkórász mesterségeddel!

— De bátyám, hisz éppen a mérnököké a jövő. A kultura alá vett terület folyton szaporodik. A matematika pedig egyre új problémákkal...

— Ne bosszants fíu! A te haszontalan x-eid, y-jaid egyet se oldanak meg a nagy társadalmi kérdések közül. Valamint, hogy azt a kérdést se a matematika oldja meg, a melylyel jelenleg foglalkozom.

Az öreg elhallgatott. A piac egyik oldalán a a fölfelé tartó lépcsőkön egész virág-erdő illatozott. Öszirózsák fehérhóas áradata ömlött végig a talajon; imitt-amott hatalmas narancsfaágak hajladoztak benne, megrakva aranyzínű gyümölcs-csel, hősínű virággal. Mert a narancsfán az új virág ott éri a gyümölcsöt a gallyakon. Száz meg százféle sárga, piros, kék virág halomra hánnya talán valamelyik poétikus lelkű istennő bőségszarujából, hogy a fukar ember megcsudálhassa, milyen a délvidéki tavasz tuláradó ösereje, ha számúzik a szabad rónákról és beszorítják egy-pár négyzetméternyi térségre.

A kevésbbé poétikus valóság képviselőjeit terjedelmes néni trónolt a virágerdő árnyékában. Checco ur műértő szemekkel mustálta végig a a tarka bírodalmat és egymásután bökölte ki a neki való virágokat. A fiatalember majd a szemét nézte ki bámulatában. Hogyan? A bácsi virágot vesz?!

— Tíz bajocóot egy ellen — nevet a banya, — hogy nem temetőbe kerül ez a csokor. Kár is volna érte.

— Ne lármazzon! — mordul rá az öreg. — Itt a pénze. Fogd fíu a virágot. Menjünk.

Lassan ballagtak lefelé az egyik utcán. Az öreg annyira el volt merűve gondolataiba, hogy még a vén templomi hegedűs köszöntését se fogadta el, akivel pedig 20 esztendeje mindennap együtt kvaterkázik. Kereste mondókájához a bevezetést.

— Mi lesz a virággal, bátyám?

— Ah, a virág! Kapott az öreg a szón. A virágot nekizántam valakinek, a kihez... a kinek... Fíu, a fejed lágya benöhetett már annyira, hogy közölhetek veled egy fontos elhatározást.

— ??

— Megházasodom! nyögte ki az öreg és

Papp Károly

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárát a Megyeház-utcaról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, vógaruk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígérek. 2721 158-104

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Mai lapunk 4. oldal.

Ezek számok. Nem hazudnak. Itt az indító okunknak. Ezen fizetések csekély voltának tulajdonítható egy sajnálatos körülmény is. Az államháza megüresedett csak egy 500-600 koronával javadalmazott hivatalosági állás, számszámra vannak pályázók. Nálunk a közelmúltban 2 állás volt üresedésben és mindegyikre 1-1 pályázó jelentkezett. Hogy merő véletlenből a város mindkettővel igen szerencsésen járt, ez csak privát szerencse. Pedig az egyik aljegyzői, a másik számfeljeli állás volt, tehát még csak nem is jelentéktelen állás. — Nagyon, nagyon kezd ingadozni annak a fennien hirdettet frázisnak a jogosultsága, hogy „kapunk embert eleget”, kérdés még mindig, vajjon milyen az illető a hivatalban és — ami szintén fontos — társadalmilag?

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Az árvák karácsonya.** A kiket megfosztott sorsuk a legkedvesebbtől, a szülői szeretet melegítő, azok kétszeresen rászorulnak az emberek gyengéd jótevésére. Pótolni ugyan nem fogja a szülőket, de igyekszik örömet kelteni azokban a lelkekben, a melyeknek egét csak a szeretet képes bevillagítani. Nagyogó, csillgó volt a szép karácsonyfá, megrakva sok-sok édességgel, alatta a sok ajándék, melyeket a jószívek juttattak az apró árvák számára. A karácsonyi ünnepélyt megtisztelte jelenlétével a megyéspüspök, Havranék József polgármester nevével, dr. Klauz György és még nagyon sokan, úgy hogy a nagy terem nagyon is kicsiny volt a közönség befogadására. Maga az ünnepély végletlenül kedves volt, a kis árvák angyaloknak öltözve, szép szavakkal, énekekkel egészen elragadták a közönséget, a mely alig tudott betelni a látásukkal. Az előadás után Havranék polgármester lendületes szép szavakkal emlékezett meg az árvaház vezetőinek áldásos működéséről s oly meggyőző szavakkal hangsúlyozta a jó kedves testvérek tevékenységét, hogy valóban providencialisnak kell tartanunk a mostani vezetést. A példás tisztaság és rend, a gyermekek meglehetősen és boldogsága valóban ékeken szoló bizonyossága annak, hogy a jó testvérek kipótolják az édesanyai szeretetet annyira, a mennyire ez egyáltalán lehetséges lehet. Megyéspüspökünk szintén szólt a közönséghez és, az árvákhoz s utólag láttuk azt a mondhatlan gyengédséget, mely püspökatyánk szívének elválaszthatlan sajátja.

— **Az igazság felé.** Ez a címe annak a pompás társadalmi színjátéknak, amelyet Erdős Károly, a legényegyesületek körében oly kiváló színűrtő írt, s amelyet a székesfehérvári Kath. Legényegyesület érdekes műkedvelői tegnap este hoztak színre az egyesület színpaddal ellátott nagytermében. A nagyhatású darab a szociáldemokracia ferde irányának hatását és eredményeit mutatja be, mesterei kezekkel rajzolván meg ezekkel szemben a keresztény szocializmus útjait és eszközeit. Mindenki érzi, tudja, hogy igaz van, amikor azt állítja, hogy a mesterek és munkások csak Krisztusban találkoznak. A remek darabot szép számu közönség nézte végig, s az előadásra fel-felriadó tapsvihar és eljénzés tanúsága szerint — nagy lelkesedéssel és lelki-gyönyörrel. De ezen nincs is mit csodálkozni, hisz a műkedvelők egytől egyig valótartó erk. Kétségtelen, hogy legnagyobb hatást *Norák József*, az Egyházmegyei nyomda vezetője érte el, aki — mert intelligenciája és nemes ambíciója mellett olyan nagy stílű színműzi kvalitásokkal bír, amelyek őt a műkedvelők sorából határozottan kicimlik. Nyugodt modorával, kellően megjelenéssel nagyon szép hatást ért el *Szabó Gyula*, a pesti legényegyesület tagja, aki ezenfelül szép sikerrel tükröztette vissza a lelki harc n. o. z. natat. Bajos alak volt *Dornér Irénke*, aki banulatra méltó nagy szereptudással és dícséretes odaadással személyesítette meg *Közsi* kedves alakját s így csak méltó jutalma volt a színi nem akaró tapsvihar. — Azonban a többi szereplők is dícséretet és elismerést érdemelnek. *Jánosi Pál* (Balázs), *Stigler Jenő* (Varjú), *Horváth Ferenc* (Gábor), *Aprócsk József* (Vendel), *Látiás Ferenc* (János), *Szemeli Ferenc* (korcsmáros) mind-mind szépen megállták helyüket és így az élet felgyes sikereiben méltán osztozkodhattak. Természetes, hogy a siker csodálatos és mégis az, aki fáradságot nem inemő buzgalommal és tiszteltre méltó kitarással műköltja az egyesület javát s ez: *Lakatos Frigyes*, az egyesület elnöke. Nagy segítségére volt ez alkalommal *Angeli Nándor* tanító is, aki egyébként közismert arról, hogy minden szépért és tiszteletért nemcsak lelkesedik, de értök áldozatra is kész.

A közönség felfőnös figyelmébe ajánljuk, hogy január 6-án, vagyis Háromkirályok ünnepén szintén előadják a darabot. Melegen ajánljuk, olvasóinknak az előadás megtekintését, a a melylyel nemcsak nemes szórakozásban lesz részük, hanem érdeklődésüknek is kiel. jézést adnak, amelylyel minden jóakaratu ember kísérí azt az új, egészséges szellemet, mely a szociáldemokra-

cia rontó-bontó hatásainak ellenszerül egyedül áll. Nagy örömmel írjuk e sorokat, mert a nem remélt óriási sikerben egy szép jövő zálogát látjuk.

— **Eljegyzés.** *Bárdosy Ferenc* hadbíró főhadnagy karácsony ünnepén jegyezte el *Máttes Annuska* kisasszonyt, öz. Matthes Ferencné b. jos leányát.

Szilágyi Zoltán okl. jegyző Hadadról (Szi. lágym.) eljegyezte *Rékesi István* és neje szül. ara nyosi *László Terézia* kedves és művelt leányát Teréziát.

— **A kórház karácsonya.** A szegény betegek, kiket a kór az ágyhoz kötött, szintén részeseültek a kis Jézus szeretetében. Az igaz, hogy szegényes karácsonyfájuk volt, mert társadalmunk megfélekedezett róla, hogy a szenvedést a szeretet enyhítheti. Akarjuk hinni és ugy is tudjuk, hogy ez a megfélekedezés nem akarattal történt s a jövőben bizonyára többen fognak gondolni a szegény szentgyörgykórházi szenvedőkre. Most ada koztak: Erzsébet Amália főhercegnő 50 kor., Herceg növérek 5 k., dr. Nagelreiter Alajos 3 kor., dr. Vizsota Alajos 2 kor.

— **Politika.** Nádasy Ferenc gróf és fia Nádasy Tamás gróf beléptek az országos szabadlvtú pártba. Károlyi Mihály gróf felhívár. esurgót nagy birtokos viszont a függetlenségi pártba lépett. Zichy Károl grófról azt írták a lapok, hogy kérte a függetlenségi pártba való felvételt. A gróf megcáfolja ezt az állítást. Annál érdekesebbnek tartjuk azonban megjegyezni, a mit egyik fővárosi lapban olvastunk, hogy a körmendi (Vasm.) szövetségzeit ellenek Zichy Károl grótot kívánja jelöltit.

— **Gyászrovat.** Egy derék és minden tekintetben tiszteltre méltó polgártársunk költözött el tegnap az élők sorából. Kostyelik Ferenc városi biz. tag tegnap reggel hirtelen elhunyt. Egyike volt azoknak a ritkaságimba menő polgártársainknak, a kik jellen belü kiválóságukkal vivják ki maguknak mindenkinék felülten tiszteltét. Meggyőződéses, esontig-vérig való katolikus ember volt, a ki nemcsak vallotta, de tartotta is az egyház törvényeit. Meggyőződésért kész volt sikrázálni bármikor. Másik erős jellemvonása a függetlenségi elvekhez való ragaszkodás volt. Nem volt hatalom és tekintély, a mely a 48 as zászlótól eltántoríthatta volna. Évtizedeken keresztül az ő vendégül volt a függetlenségi eszmék harcossainak központja, a kik közt ő maga is élénk tevékenységet fejtett ki mindenkor. A mellett kitűnő családapa volt. Példás, jó keresztény, szerető, okos apa, a ki egy egész generációt nevelt, (köztük két derék papot az egyház számára), mely

egészen megkönnyebbülve törülgette izzadásnak indult üstökét.

— Mi a kő? bámult el a kijelentésre a fiatal ember. Ezt csakugyan nem várta. Egyébként neki mindegy, ha az öreg egy egész raktárt rendez is be magának. Diáksínyekben gyakorlott érzéke azonban hamar átálta, hogy a körülmények bölcs számbavételével nem lesz nehéz válamit megint „elkövetni.”

— Es ki az a szerencsés halandó, a kinek a-tüskés bajusza annyira imponál?

— Az a szerencsés halandó, akinek a tükésbajuszu férfi jobban tetszik, mint holmi pelyhészallu lácskók, — szólt Don Checco dühösen — a nem rég elhalt Angelini felesége, Donna Catherina. Szegényke, — érzékenyült el hirtelen — alig egy éves fiával és egy nagyobb leányával egészen egyedül áll a világban minden támasz nélkül. Fiu, te kezmed járhatnál ebben a dologban; ti lurkók jobban érítitek az asszonynéppel való bánásmódot.

— Kedves bátyám, ez olyan fontos dolog, mint amikor a mértanban valami alapvető problémát kell megoldani. Helyes a megoldás, helyes az is, a mi következik belőle; de ha valami konjár elpuskázza a megoldást, nem ér a követke-

m. ny egy irgalmas kiáltást. Ilyen alapvető probléma a feleslegeskedés az élet mértanában.

Az öreg csak nyelt egy nagyot a sok mértan hallatára.

— Legjobb lesz ajándékokkal kezdeni az ostromot.

— Ajándékokkal? hűledezett az öreg.

— Igen. Például ezt a virágsokrot el kell küldeni neki. Aztán legjobb lesz meglátogatni, és kitudni, miféle ajándék szerezne neki legnagyobb örömet.

— Mikor lenne legjobb a látogatást megtenni?

— Az attól függ, mikor akarja bátyám az ügyet véglegesen rendezni. Ha például utóvére keszen akar lenni, sietniünk kell a látogatással. Menjen el bátyám holnap az özvegyhez.

— Jó. Elmegyek holnap.

A nagy események ideje elérkezett és lázas munkában találta Checco urat. Kefének, bajuszpedrőnek soha akkora kelete nem volt a háziur személye körül; a tükör erősen bizonykodott, hogy „még nem vagyunk öregek”. Végre keszen volt minden. Kegyelentül kihúzva indult el utjára, a honnan csak egy jó óra múlva tért vissza.

— Nos? nos?

— Öcsém, — fujt nagyot az öreg, — nem tudom, hol a fejem.

— Annyira elcsavarták?

— Nem, azaz hogy igen. De nem ez a baj. Minden jól ment.

Az özvegy egyedül volt két kis gyermekével; nyájasan foglalt. A virágot megköszönte, adott is a csokorból egy szálát, itt van a gomblyukban. Öcsém valóságos angyal ez az asszony! Izzadim kezdetben, mint a tücsök; ha nem segít, bizton bennsülök. Mikor aztán láttam, hogy minden jól indult, neki vágtam huszárosan és megkérdeztem, szabad-e valami ajándékkal meglepniem. Eleinte tiltakozott ellene, de mikor megmondtam, hogy csak cserébe akarom, nevetett, mert elérte, hogy a kezét akarom cserébe. Azt mondta, állja a cserét, ha valami igazán kedves ajándékot veszek neki. Most itt vagyok, lát; állisd tótágsra azt a háromszöges fejedet, ta áll ki, mire gondolt az a ármányos asszony?

— Asszony eszjárását, szílek fordultát bajos kitalálni, kivált ha az embert fia jól se e-gíti. Most azonban alighanem jó nyomon vagyunk. Nem vette észre bátyám, mennyire szereti az az asszony a gyermekeit?

(Vége köv.)

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szá n.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb őszi és téli angol és hawaii szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri, egyen- és papi-ruhák legújtanysabb ár uelletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

Fehérvár társadalmában még sokáig őrizni a jó Kősztyellik bási tradícióit. Ezelőtt 8 évvel nyugodomba vonult. Vendéglőjét eladta s a családi körbe; szeretetében egy hosszú élet késő alkonyát remélte. Két évvel ezelőtt nagy csapás érte. Felesége, Karácsnének s polgári erényeinek osztályosa 40 évi boldog házasság után elhunyt. Egy idő óta is betegeskedni kezdett, asztmikus rohamok bántották. A múlt hó közepén űlte meg hetvenedik születése napját, melynek legszebb és legmeghatóbb részlete az Isten házában folyt le. A karácsonyi ünnepeket boldog örömben töltötte családjá körében. Az első ünnepen fenn volt. Hétfőn virradóra hirtelen rosszul lett s orvosát dr. Kecznán Liviuszt hívatta, a ki csakhamar meg is jelent a beteg ágyánál. A bajt nem tartotta veszedelmesnek s receptet írt. E közben a beteg hirtelen hátradől s egy sóhajással meghalt. Szívszélhűdés érte s teljesen váratlanul kioltotta életét. Halála mindenütt nagy és igaz részvétet keltett. Temetése ma d. u. 3 órakor volt tisztelőinek óriási részvétel mellett. A Kath. Kőr, a Szent István társulat, a Kath. Legényegylet, a függetlenségi kör, az öreg honvédek, a tüzoltóság testületileg jelentek meg a temetésen.

Folyó hó 24-dikén, szombaton délelőtt temették el id. Scheirich Mártont, Etyek község köztisztviselőiben álló polgárát óriási részvét mellett. A temetési szertartást Magdics István c. kanorok, esp. plebán s tartotta. A megboldogultban Scheirich Antal papnevű intézeti aligazgató édesatyját gyászolja.

Ugyancsak 24-én délután fél 4 kor temeték Gederl János pátyi tanítót. A temetési szertartást is Magdics István esp. plebánus végezte. A fiatal, még csak 29 éves tanító oszlatlan szeretet és tisztelt környezetbe mindenütt, a mit pártatlan szorgalmával, odaadó buzgóságával s mindenkor korrekt katholikus fellegásával érdemei ki. Könyvekig megható beszéddel ecselelte ezt a gyászszertartást végző Magdics esp. plebánus. A fiatal tanító halálát vakbélgyulladás okozta. Váratlan elhunyt minden ismerőjén kívül ifjú felesége gyászolja, akivel csak egy év előtt lépett házasságra.

— **Névnap és — halál.** Ha valaki az alkohol rettenetes rombolásáról, az általa előidézett megrendítő tragédiákról képet akar festeni, ne hagyja ki ezt a szörnyű esetet, a mely Zichyujfalun Karácsosy másnapján történt. Szelmann István 20 éves legény szolgálatban volt Krisztyán Istvánnál Zichyujfalun. A gazda és legénye kölcsönösen becsültek és szerettek egymás. Így történt, hogy a legény gazdájának engedélye folytán István vértanu napján vendégséget csapott a háznál. A névnapra meghitta az édesapját Szolgaegyházáról, meg az öccsét is. A délután elég vígan és barátságos koccintások közt telt el, a poharak sűrű emelkedtek és ürültek, úgy, hogy a névnapot legény 10 koronája 28 fillér híján a koresmáros zsebjebe vándorolt. Természetes, hogy a borközi hangulat is tökéletes volt. Az éj leszállt s az öreg Szollmann bucsuzkodni kezdett, hogy még idejekorán otthonába térhesen. A legénynek sehogysem volt ez inyere s váltig marasztalta a vendégeket. Azok azonban hajthatatlanok maradtak s átmentek a gazda másik szobájába az utolsó szóra. Az ittas legényt ez a dolog annyira bántotta, hogy elővette a kését s maradni nem akaró apját az öccsével együtt megszurta. Az ő sérülésük nem súlyos, de mikor Krisztyán István bétkéni akarta őket, Szollmann annak is neki támadt és a mellén mély szurást ejtett. — A legény a civódás utján eltávozott és valahol lepihent — hogy hol? Maga-

se tudta. Reggel úgy rémlett neki, mintha valami nagy hibát követett volna el. El is ment megvizsgálni a tett színhelyét s ott találta az apját az öccsével együtt véres sebekkel. Krisztyán a súlyos sérülés következtében nagyon szenvedett — Mit tettel velem — mondta neki keserűen.

A legény raborult és keserűen siratta rettenetes tettét.

— Hiszen jobban szerettem — mondotta — az édes apámnál.

Krisztyán sebesülése oly veszélyes volt, hogy pár óra múlva kiszenvedett. A legény ezt megtudván kétségbeesett és Seregélyesre sietett, feljelenítte magát a csendőrségnek. Azok beszállították a fehérvári törvényszék fogházába, a hol azóta folyton sir, siratja szerencsétlen cselekedetét.

— **Athelyezés.** Özv. Wagner Gusztávné gyepfuzési postamesternek a soproni posta- és távirigazgatóság Velenceire helyezte át.

— **A szabadalvú part.** Vegre megtörtént a miért oly epedve sohajtoztunk. A mameluk-part kilepett tartozkodo állaspontjából és összehívan azokat, a kikre emberiség szánimati lehet, karácsony másnapján a Magyar Király szállodában mersceket lekészéssel gyűlést tartott. Összejöttek pedig összesen 120-an, csupa 13 probas hazaly (közülök legalább százan már születésük óta) nevüket nem írjuk ki, mert hát ha meghagyasznak: érte. Lujza Aladar dr. azonban ott volt s czüatál nem a folyosón. Előkel dr. Kaday Lajost választották meg, a ki előterjesztvén szive hon langolo ezelműt, hogy o roppantul és őszintén szereti Tisza Istvánt (különösen az iparbanknál szerettét érdemei óta) s nagyon szeretné ha mások is úgy szeretnék mint ő. Sőt megtámoganni is ohajtja. Mivel azonban Zichy Jenő gróf meletámná lett Tisza Istvánhoz és pártjához, más jönetet ajánl és pedig Havranck József polgármestert. A jelenlévők viharosan éljenek, s azt mondták, hogy majd meglátják s mindenesetre tájékozódni fognak. Szeretnek azonban, ha minstert kapnánk, pl. Nyírít, mert annak nagyon sok pénze van. A gyűlés ezt is elfogadta. Aztán ezen kelkes körülmény hatása alatt szivrepesve sztoszlottak. Úgy halljuk, hogy Havranck Józsefnek nem kell lemondania abban az esetben ha jelöltül felépne. Így tehát nem is járna rizikóval.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazon jó barátain jó ismerőseim és mindazok kik felelhetetlen jó férjem elhunytá alkalmából részvéteket nyilvánított, ravatalra koszorút helyezni szívesek voltak, háta köszönetemet. Szekesfehérvár 1904. dec. 27. Özv. Husvethy Józsefné.

— **Milleneumi ösztöndíj.** Szekesfehérvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1896. évben alapított toiskolai ösztöndíj sorsa a csütörtöki közgyűlésen fog eldőlni. A gymnasiumot végzetek ösztöndíjára a polgármester hibásan írta ki a pályázatot, miután az azt most élvező Miller István meg nem végezte el főiskolai tanulmányait. A főrealiskolát végzetek javára alapított díjért négyen folyamodtak. Az alapítványi oklevélet olvasva látjuk, hogy a pályázat kiírásának szövege abban is hibás volt, hogy a folyamodványok beadásának helyéül a városi íktatót jelölte meg, pedig az oklevél 5. pontja világosan mondja, hogy a két helybeli közepiskola igazgatóságánál nyújtandók be, honnét tamárszéki véleményrel ellátva teendők át a polgármesterhez. Egyik laprársunk jelentése szerint a tanács már ki is jelölte az ösztöndíjra Ványi Zsigmondot. A formák ezen be nem tartása mutatja azt a nagy elhamarkodást, melyel a pályázatot kiírták, anélkül, hogy az alapító oklevelet megnézték volna. Úgy halljuk, hogy a bizottsági tagok közt nagy partja van Fabán József nyugyvetemi hallgatónak is, aki már III. éves mernök-jelölt s minden iskolát jeles eredménnyel végzett.

— **Közgyűlés.** Szekesfehérvár szab. kir. város csütörtökön d. e. rendes havi közgyűlést tart, melynek tárgysorozatóból kiemeljük a következőket: Az igazgató választmány előterjesztése a. b. tagok megválasztása tárgyában. — Több bizottság újjalakítása. — A városi tanács előterjesztése a színházi bizottság megválasztása, — az ezredéves tanulói ösztöndíj tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a közbiztonsági szabályrendelet módosítása; — a teherszállító kocsiaknak jelző táblákkal való ellátása, — a Sz. Sebestyén templomban felállítandó új orgona felállítás — a „Galamb“-utca nevének „Alaghy Dezső“-re leendő változtatása — a belvárosi laknyában lévő fegyverraktárnak áthelyezése — Szirbek József igazgatónak a tanítástól való felmentése s osztálytanítói állás szervezése — Pap Ferenc írrok — Tömlő Átpád és és Dorner József napidíjasok fizetés-felemelése, Fűrész József rendőrbiztos személyes pótlékának meghosszabítása tárgyában.

— **Pályázó.** Hetényi Dömény Elemér, a szegedi társulat tagja Miceyén kívül szintén pályázik a jövő sziniszozonra.

— **Büntető-e, vagy szerencsétlenség?** Iváncsán karácsony éjjelen agyonlőtték Gondol Gábor nyug. honvédelmi miniszteri tanácsos, földbirtokest. Minden valószínűség szerint banditák törték be a 80 éves éreg urhoz, hogy kirabolják. Bővebb részleteket eddig nem kaptunk meg az esetről.

— **Irtózatosság** gyakran a következmények, ha esetleges betegségek behurcolásának idejekorán elejt nem vesszük, egy oly időben, midőn szinte minden második ember többé-kevésbé beteg s eltekintve a Dyphtheritis, vörheny, Typhus stb.-től, a betegségek legborzasztóbbika a tüdővész óriási mérveket öltött. (A belügyminiszterium jelentése szerint 1902-ben Magyarországon 75145 egység halt el tüdővészben). Ezért mindenki saját belátása szerint előbb meggyőződést szerezzen a „*agá os betegségek elleni önműködő fertőzőellenítő készületek*“ célszerűségéről és aztán el ne mulassa az úgy a saját, mint drága hozzátartozóinak jól felfogott érdekében, lakó és háloszobában, irodában, műhelyben, rakárban, closet stb.-ben alkalmazni. Helyiségekben, a hol sok ember fordul meg, szintegy a hol betegek vagy gyermekek vannak, semmikép sem volna szabad hiányoznia. A készületek kicsi és csinos, a belső kiáramló szag nem kellemetlen. Hogy a lakosság minden rétegének hozzáférhető legyen, mintadarabok önköltségen — 1 korona 4 fillér előzetes beküldése ellenében frankó szállítatnak, egy és ugyanazon címre azonban csak egyszer különben ára darabonként 1 korona 50 fillér, előzetes beküldés mellett vagy utánvétellel. Damascena Ass., Marillavölgy.

— **Borzalmas halál.** A szeretet ünnepén, Karácsony napján — a mint martonvásári levelezőnk értesít bennünket — szörnyű halállal mult ki egy szerencsétlen leány. Izmindy Róza 18 éves, tordasi születésű cselédeleány Rechnitzer Izsák martonvásári szatócsnál volt szolgálatban. A délelőtti órákban gazdája lelkülte a pincébe spirítuszért. A leány égő gyertyával ment le s vigyázatlanságból oly közel tartotta a gyertyát a szeszhez, hogy az egy pillanat alatt lángra lobbant. Lángot fogott azonban a leány ruhája is, a mit az első ijedség hatása alatt képtelen volt elnyomni. A pincéből nagy sikoltozás közt a boliba rohant, gazdája azonban a helyett, hogy segített volna rajta, s félve, hogy a szűk boltban is tűzet fog valami, kitaszkolta az utcára. Szörnyű látvány volt a lobogó fátylaként égő leány s i-

Karácsonyi vásár! Óriási nyakkendő választék. Elsőrendű minőségű francia Pique-ingek drbjá 1.50 frt. Kalapok, sapkák, cipők. **Alkalmi tárgyak!** Bórtárcák, Zsebkendő tartók, kesztyű tartók, parfüm esettők, francia és külföldi illatszerek stb. Uri és női divatcikkék. Szőreme colick 75 krtól. **Alkalmi vétel!** Női batiszt aujour-zsebkendők, fehér tetja 1 frt. szines szélű tetja frt. 1.20. Tiszta vászon férfi zsebkendők legujabb divatu minták tetja 3 frt. míg a készlet tart.

2727

104-73

Knazovitzky Béla

* Szekesfehérvár *

1

férfi volt hallani kétségbeesztő sikoltozását. A község népe épen templomba vonult, s a rettenetes látvány szemek előtt játszódott le. Többen segítségére siettek, köztük különösen Szabó József községi jegyző és Mészáros István csendőr-őrsvezető önfeláldozólag buzgilkodtak a szegény leány megmentésén. Letépték róla az égő ruhát, miközben maguk is súlyos égési sebeket szenvedtek. Mire a tüzet eloltották, csak egy, szinte a felismerhetlenségig összeégett, szörnyű kínok közt fetregő alakot találtak. Rögtön értesítették a szegény teremtés szüleit, a kik haza akarták szállítani a szegény teremtést, de az még utközben kiszzenvedett.

— **Köszönet.** Moizer Árpád mohai kutkezelő ur karácsonyi ajándékkal 1843—49. hónap bajtársaim részére egy nagy doboz szivarvéget volt szives küldeni. Fogadja öreg bajtársaim nevében ezért hálás köszönetemet. *Gánóczy Flóris* 1848—49-iki honvédegyelet elnöke.

— **Önkéntelen fürdés.** Karácsony napja táján ritka embernek jut eszébe a szabadba való fürdés s a ki mégis részese lesz, legrikkáiban csinálja a maga jószántából. Goszt István köztisztviselőnek öröndő martonvásári pékmester felesége 24-én dében a kútnál vizet akart meríteni. A gyenge, beteges asszonyt hirtelen szédülés lepte meg s belebukott a kútba. Az élethez való ragaszkodás ösztöne egy perc alatt magához térítette és sikoltozni kezdett. A közellévők csakhamar segítségére siettek s kimentették a kellemtelen fürdőből. A nagy jedségen kívül komolyabb baja nem esett s ma már tul van minden komolyabb veszélyen.

— **Nyul helyett emberhalál.** Varga István és Bognár János Csákvári lakosok nagy passzióval üzték a nyulászást. Állítólag vadászjegyük is volt hozzá. Hogy az eredmény minél sikeresebb legyen, leshelyeket is készítettek. A mint az őrállásokat próbálgatták, Bognár puskája elsült és Vargát a ballában megsebesítette. Bevitték Graszter József orvoshoz, a ki a súlyosan sebesültet a Szent György-kórházba szállította, a hol sebe úszkósodásba ment át s a szerencsétlen ember egy heti kínlás után meghalt.

— Rövid hírek.

Lopások. Simon Marinak, a Ferenc József főnevelő intézet egyik cselédjének a mult heten eltűnt 10 koronája. A rendőrség megindította a nyomozást. — Geiringer Ferenc a napokban a Pontyban megvendégelte az egyik éhező „lovagot”, Pintér Ferencet. A nemes lovag e jótétet ázzal hálálta meg, hogy Geiringer zsebéből 9 koronát ellopott. A rendőrség vette pártfogásába az elvetemültet.

Repülő tejeskannák. Épületes látványt voltak szemtanúi a Kossuth utcában járók tegnap reggel: az Othon kávéház kapujában két tisztes hölgy: Rosta Náni és Pap Ferencné tejesasszonyok veredtek, tejeskannákkal szerezvén súlyt pergő nyelvük szavainak. A csatában persze vér is folyt, a legtöbb hiba azonban a kontyokban esett.

Drága fog. Kevés embernek van olyan drága foga, mint amilyen Marton Ferenc mezőőrnek . . . volt. A mezőőr tetten érte a Flóbert-puskával lövődöző Simon Ede Szömörce utca 6. sz. alatti lakost. El akarta venni tőle a puskát, de nem sikerült; sőt a dulakodásban a t. Nimród ur kiütötte a mezőőr egyik fogát. Hogy a bíróság drágára taksálja ezt a fogat, az bizonyos.

Békítő. Tegnap reggel a Mandl-féle kávécsarnokban Selymes Fister János, Pamminer Sándor, Heigerl Lajos és Takács József összeverekedtek. Kovács József kocsis békíteni akarta őket, s emiatt őt verték meg, sőt meg is lötték. Szerencse, hogy a sérülés egészen könnyű. A vizsgálatot megindították.

Az Egyházmegyei Könyvnyomdában egy jó házból való fiú tanulóknak felvétetik.

Bor-eladás zárt palackban.

Uj bor	literje . . .	28 kr.
Asztali bor	0 " . . .	32 kr.
Rizling " 0	" . . .	36 kr.
Vörös "	" . . .	40 kr.

Németh Jánosnál, Simor-utca 37. sz.

Színház.

Szombat, december 24. d. u.

„Ezeregy éjszaka.” Feld Mátyás tündérré-geje ment félhelyárak mellett. Feld Mátyás szimulációi arról nevezetesek, hogy már a születés pillanatában kimulnak, de annyi badarságot, mint az „Ezeregy-éjszaka.”-ban összehordva látunk, nem tételeztünk fel még Feld Mátyásról sem. Silány, szin és tartalom nélküli az egész rege, melyből hasztalan igyekeztük kihámozni a re-ge-t. Egyébként feljegyezhetjük, hogy a nézőteret félig megtöltö, jobbára gyermekpublikum józúten mulatott Szigeti (Paprika Jancsi) és Virágh (Kukorica Jancsi) nagyon is túlzott mókáin, s hogy színészeink is mindent elkövettek, hogy egymást szórakoztassák. Gárdonyi Géza „Karácsonyi álom” betlehemes színjátéka alkalmoszerűbb lett volna.

A.

Vasárnap, dec. 25. d. u.

Goldstein Számi. Jellemző, hogy még karácsony napján is a Számi k járják. Egyébként erről az előadásról nem is érdemes beszélni.

Vasárnap, dec. 25. este.

Bolond. Operette 3 felvonásban. Irta: Rákosi Jenő. Zenéjét szerezte: Szabados Béla. (Uj betanulással. Itt először!)

Már megint föllentett a t. igazgató ur. Most az egyszer azonban a község hajlandó volt: ez neki megbocsájtani: roskadásig megtöltötte a nézőteret. Magáról a darabról, minthogy már 1900 évi jan. 20-án megirtuk róla kritikánkat, új ismer-tést nem közlünk. Álláspontunk ma sem változott. Akkor a többek között ezt írta szini-kritikusunk „Nintha vizitálni látnám a szimü-vészet valódi, nemes, lélekemelő hivatásának elmúlt szép idejét. Ime, nem szerepelnek itt könnyű véru leányok, házasságtörő asszonyok, hitvány Don Juanok: nem gyilkolnak meg senkit, mert jobb volt a többinél, nem mutatnak léha kalandok-at — és mégis van siker, nagyobb, impo-zánsabb mint valaha.” — Persze rendkívül komi-kusan hatottak a bucsusok, hisz csaknem egytől-egyig tagadhatatlanul a Vörös-tengeren átlábol-takhoz tartozóknak ismerte fel őket mindenki, s még a ruha sem tudta feledtetni e felfedezést. Az összhatást azonban még ez sem ronthatta.

Egyes kisebb hibáktól eltekintve — az elő-adás jó volt. Még az sem ártott az összhangnak, hogy a zenekar némely tagja határozottan figyel-metlenül játszott. A karok is meglepően sikerül-tek. A szereplők közül első helyen kell említe-nünk Káldy Mariskát, (Bimbilla), akit többször a lámpák elé hívtak, sőt vastapsban is volt része. Dícséretes buzgalommal játszott Mátray (Bimbó), s így szép tehetségét teljesen érvényre juttatta. A zajos tapsokban méltán osztozkodott Papp János is (Dei urfi), bár ő a mainál nagyobb sikert is érhetne el, ha nem félne annyira a magasabb hangoktól. A karban nagyon jól érvényesült Ró-zsahegyi Sárka (Piroska) erőteljes hangja, aki egyébként mint a három szerelmes leány egyike (Kékike — Haraszt, Fehérke — Jakabfy) is jól festett. Nagyon jó volt még Virágh (Dirigó) s elég jól játszott Somogyi is (Pimpó).

Hétfő dec 26. d. u.

Próbaházasság. Elég szép számú község előtt folyt le Gerőnek ezen ismert darabja. Ked-

ves volt Jakabfy (Biri.) Jó alakítást nyújtott Be-nedek (Bokor István) Szigethy (Szikora) noha ez utóbbi, de főleg virágh (Rákóczy Alajos szerepében) a komikumot ugrándozásaikkal kissé a tul-zásba vitték. Egyébként az ősszjáték megütötte a délutáni előadások mértékét. F.

Hétfő, este.

Stern Izsák, a házoló zsidó. Vagy: Egy a mi népünkben. Irta: Berg.

Az igazgatói tapintatra vall, hogy még a karácsonyi ünnepek alatt is ilyen darabokkal ked-veskedik a községnek. De hát a „Bolond” után mi is következett volna egyéb? A mulattató énekes életkép — nem valami nagyon mulattatta a községet, csupán egy természetes szakácsnót tartott állandóan derültésgben a karzatot. (Igaz, hogy ezen aztán még a község mulatott.) Stern Izsák egy példányra az ideálizált zsidóknak. Az a nagy baja azonban, hogy nálunk kevesen hajlan-dók ilyenek hinni a földesur-növéndékeket.

Magáról az előadásról sem mondhatunk sok jót. Sikerült alakítást nyújtott Mátray és Benedek, no meg Haraszt, hanem a többiek annál kedvet-lezenebbül játszottak. Virágh teljesen berekedt; a végén már csak rikácsolt. Szinte jó esett, mikor a különben is gyenge darabot (ami jó van benne, nem eredeti!) egy hirtelen fordulattal . . . kivé-gzették.

Nagy választék angol fayence tea, kávé, mokka csészékben és ozsonna készletekben

Schnetzer Nándor

üveg, tükör és porcellán kereskedésében
2918 Szőgyény-Marich-utca 5. sz. 10—3

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. község b. tudomására hozni, hogy kész kárpitos-munkából u. m. garnitúrák, cbedő-dívánok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindennemű kár-pitos és diszitó munkákat, valamint **szobák tapétázását**, szagszintén a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legújá-nyosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsőrendű munkák.

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2870 kárpitos és diszitó. 57—17

HEGYESY GYULA

ZONGORAKÉSZITŐ, SZ.-FEHÉRVÁR, SIMOR-UTCA 21.

El-állalok mindennemű zongorák, piáninók stb. javítását, hangolását. 15 évig működtetem elsőrangú gyárakban és több év óta önállóan.

2743

52—30

Gerenday Gyula

vászon, fehérnemű, rőfös és rövid-áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Karácsonyi vásár e hó 10-től. Tetemesen leszállított árak!

Ajánlja hazai gyármányu vászon, asztal-nemű, valódi rumburgi és sziliezai kézi szőtt vászon és ágyhuza-tokra szolgáló damaszt és kanavász árukat. Schroll Benedek pamut vászon és sifon árukatára. Legdivatosabb férfi ingek, gallérok, kézeldők és nyakkendők. Kelénygéhez szükséges és megfelelő női fehérnemű és kész ágynemű. Mérték utáni megren-delésre bármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkészítetik. Csécsémők részére készletben ingesekék, szövött és kötött ujjas hosszupárna, pólya-kötő, bőléző és kocsiakarók, gumilapdó, szalag, csokor. Szövet ágy- és asztalterítők, csipke és szövet függönyök. Torontáli, Axmister és tapasztri szalag és fűző szőnyegek. Gyapjú és teveszőr ágytakarók, levarrott Kasmir. Klott és selyem paplanok. Divatos ruha szövetek, Cosmanosi mosókelme és selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátly, divatos övek, vállfüző, esernyők. Nagy választék keztyű és harisnyából. Lázter és mosható kötények. 2750. 104—61.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.